

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKU NIERUCHOMEGO NIEWPISANEGO DO REJESTRU ZABYTEKÓW

3. Miejscowość

2492

WARSZAWA

1. Nazwa

Blok mieszkalny D-2

2. Czas powstania

1957-1959

4. Adres

ul. Kredytowa 8

nr ewidencyjny działki: **19 z obrębu 5-03-07**

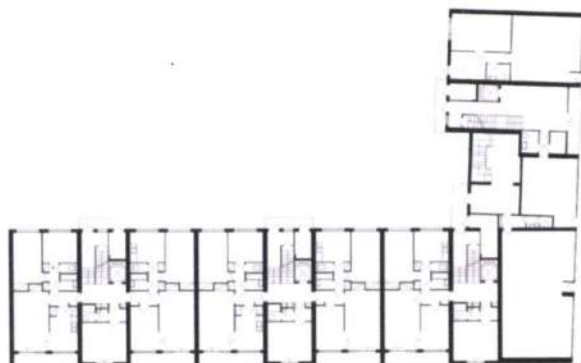
3. Materiały graficzne

Elewacja zachodnia i południowa

Plan orientacyjny, skala 1:1500

Rzut parteru, skala 1:750

Plan sytuacyjny, ortofotomapa Warszawy, 2021, skala 1:1500

5. Przynależność administracyjna

województwo: mazowieckie

powiat: Warszawa

gmina: Warszawa Śródmieście

6. Współrzędne geograficzne

SMS: 52° 14' 16.377" N 21° 0' 35.789" E

7. Poprzednie nazwy miejscowości

8. Właściciel i jego adres

m.st. Warszawa, własność prywatna
Wspólnota Mieszkaniowa ul. Kredytowa 8

9. Użytkownik i jego adres

m.st. Warszawa, własność prywatna
lokale mieszkalne i użytkowe

10. Formy ochrony

gminna ewidencja zabytków (GEZ)

Dom mieszkalny przy ul. Kredytowej 8 został wzniesiony na dawnej posesji hip. 1066 T, przynależnej w XVIII w. do posesji przy ul. Królewskiej 13 (d. pałac Bielińskich / hr. Łubieńskich, następnie Banku Polskiego). Ok. 1852 r. wytyczono nową ulicę, zastępując dotychczasowe ślepe przedłużenie ul. Próznej. Nazwa ulicy upamiętniać miała namiestnika Iwana Paskiewicza hrabiego Erywańskiego, zmieniono ją w 1913 r. na „Kredytową” nawiązując do nazwy mieszczącej się przy skrzyżowaniu z ul. Mazowiecką siedziby Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego. Posesja przy ul. Kredytowej 8, stanowiąca wówczas część hip. 1066 K (wł. K. Dubarle) była nieregularna, zabudowana została po 1869 r., ale przed rozbiórką pałacu Bielińskich w 1895 r. Na zabudowę składała się kamienica frontowa, z 2 bocznymi oficynami i oficyną poprzeczną, w północno-wschodnim narożniku przedłużoną i stykającą do zespołu 3 oficyn obiegających granice działki. Budynek należący do 1939 r. do Józefa Prüffera został niemal całkowicie zniszczony w czasie II wojny światowej. Zgodnie z danymi Biura Odbudowy Stolicy budynek główny stanowią ruiny, a przylegający do niego zespół oficyn został wypalony. Pozostałości zabudowy prowizorycznie zabezpieczono i częściowo zasiedlono, jednak w 1946 r. Warszawska Dyrekcja Odbudowy zaleciła rozbiórkę oficyn zamieszkałych przez osoby prywatne, później użytkowanych m.in. przez Spółdzielnię Pracy Tkackiej i Trykociarskiej „Runo”. Kilka lat później zdecydowano o rozbiórce parterowego budynku wzniesionego w 1947 r. we frontowej części działki, użytkowanego przez Spółdzielnię Pracy „Architraw”. Eksmisja wszystkich użytkowników nastąpiła dopiero w połowie lat 50. XX w. W I. 50. XX w. zdecydowano się na nowe zagospodarowanie północnej pierzei pl. J. Dąbrowskiego, na który składać się miały blok mieszkalny (nr 8), punktowiec (nr 12) oraz budynek przedszkola (nr 10). Projekt bloku mieszkalnego D-2 został opracowany przez Miastoprojekt Stolica-Południe (Warszawa Śródmieście) dla Dyrekcji Budowy Osiedli Robotniczych Warszawa Wschód w 1956 r. Zadania podjął się zespół architektów Miastoprojektu: Wacław Kłyszewski (1910–2000), Jerzy Mokrzyński (1909–1997) i Eugeniusz Wierzbicki (1909–1991). Zespół, nazywany w środowisku „Tygrysami”, zaprojektował szereg nagradzanych w kraju i zagranicą koncepcji oraz zrealizowanych budynków i zespołów budowlanych, w tym m.in. siedzibę Komitetu Centralnego PZPR. Przy pracach projektowych uczestniczyli także arch. T. Majewski, W. Suchocki, T. Küntzler, inż. S. Łojkuć (konstrukcja), S. Czajkowski, J. Doboszyński, A. Golba (instalacje). Budynek D-2 zaprojektowano jako „zakończenie istniejącej przedwojennej zabudowy ul. Kredytowej [...] element nowego rozwiązania architektonicznego pl. Dąbrowskiego” (Architektura, 1960, nr 5). Architekci zaprojektowali modernistyczną bryłę o elewacji z cegły cementowej, barwnych tynków i lastryko. Prace nad kolorystyką budynku poprzedziły „studia kolorystyczne wszystkich elewacji wraz z projektem graficznym akcentu plastycznego przy wejściu od ul. Kredytowej, wykonanym z różnokolorowych płytek terakotowych” (A. 1960, nr 5).

cd. wkładka nr 1

SYTUACJA: budynek znajduje się w Warszawie, w dzielnicy Śródmieście, na osiedlu Śródmieście Północne, w rejonie pl. Dąbrowskiego w kwartale wytyczonym przez ul. Kredytową, Marszałkowską, Królewską, pl. Małachowskiego. Znajdujący się w północno-wschodnim narożniku placu budynek zamyka zabudowę północnej pierzei ul. Kredytowej.

MATERIAŁ, KONSTRUKCJA, TECHNIKA:

ŚCIANY: budynek murowany, cegła pełna sitówka, dziurawka, gazobeton na zaprawie cementowo-wapiennej, fundamenty żelbetowe; elewacje frontowe cegła licówka cementowa, klinkier (cokół), tynk fakturowy barwiony (ob. przesłonięty), płukane lastryko i narzut cementowy (pasy stropowe), ob. ocieplenie ze styropianu, tynk fakturowy malowany; wewnętrzne ściany działowe: murowane z bloków prefabrykowanych gruzobetonowych opracowane tynkiem, malowane;

STROPY: prefabrykowane z pustaków Ackermana, płytowe;

WIEŻBA DACHOWA: brak;

DACH: płaski o niewielkim spadku, z żelbetowych elementów prefabrykowanych; od strony zachodniej i południowej lukarny;

POSADZKI: lastrykowe w kolorze szaro-zielonym (w częściach wspólnych), klepka na lepiku (lokale mieszkalne), terakota (w tym tzw. „gorseciki”), gładź na supremie (piwnica), ob. w lokalach mieszkalnych i użytkowych w większości współczesne;

SCHODY: podesty prefabrykowane z płyt Ackermana, 2-biegowe z podestem; stopnie z lastryko polerowanego, szaro-zielonego, o drobnym białym uziarnieniu;

STOLARKA OKIENNA I DRZWIOWA: pierwotnie drewniana 1- i 2-skrzydłowa z lufcikiem, portfenetry, (lokale mieszkalne) i metalowe (witryny lokali użytkowych, okna i drzwi na klatki schodowe, do pomieszczeń na śmieci), obecnie: okna w lokalach mieszkalnych białe z PCW, 1- i 2-dzielne, na klatkach schodowych 4-dzielne, zachowujące oryginalne podziały, w lokalach użytkowych witryny z czarnego PCW częściowo powtarzające oryginalne podziały; drzwi wejściowe do holu, na klatki schodowe z PCW w kolorze szarym, do pomieszczeń na śmieci aluminiowe w kolorze szarym; drzwi do lokali drewniane, w kolorze białym, brązowym, o zróżnicowanej formie;

RZUT: budynek założony na rzucie zbliżonym do litery „L”, krótszą elewacją równoległą do przebiegu ul. Kredytowej, od strony podwórka z nieznacznym zwężeniem przy połączeniu skrzydeł;

KOMUNIKACJA: główne wejście do budynku znajduje się w elewacji frontowej, od strony ul. Kredytowej: oddzielony przeszklony witrą hol jest przechodni, po lewej stronie znajdują się schody (ob. wydzielone współczesną przeszkloną zabudową), po lewej stronie szyb windowy. Od strony podwórka znajdują się 3 klatki schodowe, każda z szybem windowym: jedna przy styku obu skrzydeł budynku, 2 w dłuższym skrzydle. Windy zapewniają komunikację od parteru do 5 piętra, klatki schodowe obsługują również piwnice i poddasze z nadszypem;

BRYŁA: zwarta, o 1 kondygnacji podziemnej, 7 kondygnacjach nadziemnych, od strony zachodniej i południowej ostatnie piętro wycofane względem elewacji i doświetlone za pomocą lukarn przykrytych dachem pulpitem; od strony podwórka wejścia poprzedzone częściowo zabudowanym gankiem wspartym na słupie, przekrytym dachem płaskim;

ELEWACJE: pierwotnie opracowanie elewacji było urozmaicone: strefę cokołową opracowano cegłą klinkierową, elewacje cegłą licówką cementową (pionowe pasy między osiami okiennymi, attyka poddasza), poziome pasy stropowe pomiędzy piętrami w elewacjach zachodniej i południowej wykonano z płukanego lastryko, od wschodu i północy w narzucie cementowym, powierzchnię tynkowaną między pasami oraz na ścianach logii opracowano tynkiem malowanym w kolorze białym i niebieskim. Obecnie elewacje budynku otynkowano, częściowo ocieplono płytami ze styropianu, opracowano tynkiem zacieranym, malowanym w kolorze złamanej bieli i rozbielnego błękitu (przestrzenie między pionowymi i poziomymi pasami) i beżu (pasy stropowe), od strony podwórka na warstwie ocieplenia i tynku odwzorowano układ cegieł. **ELEWACJA FRONTOWA (POŁUDNIOWA):** 5-osiowa, na parterze zachowana okładzina cokołu z klinkieru oraz pionowe pasy z cegły cementowej, pomalowane farbą na kolor szary, pasy stropowe otynkowane. Na parterze zlokalizowano witryny i wejścia do lokali użytkowych: w 1 i 2 osi ciemnobrązowe, 3- i 4 dzielne z nadświetlem (Księgarnia Paulistki), w 3 osi czarne 3-dzielne z nadświetlem (Kantor Cambio), w 4 osi czarne, 3-dzielne o zróżnicowanej szerokości z nadświetlem (Barber shop Towarzystwo) (pierwotnie wszystkie witryny były 2-dzielne z nadświetlem, o przeszklonych, w dolnej strefie zabudowanych drzwiach z jednorodnym pochwytem o analogicznej formie). W 3 osi znajduje się cofnięte względem elewacji wejście do budynku: ściany po obu stronach wyłożono cegłą klinkierową, nawierzchnię wykonano z płyt z polerowanego lastryko. Na ścianie po prawej stronie znajduje się kamienna tablica z napisem majuskułą „Najlepszy dom 1959 roku w konkursie Życia Warszawy | architekci Wacław Kłyszewski, Jerzy Mokrzyński, Eugeniusz Wierzbicki”. W ścianie północnej pośrodku znajdują się 2-skrzydłowe przeszklone drzwi z nadświetlem, po stronie prawej 2-dzielna witryna z nadświetlem, po prawej lewej ściana z zachowaną dekoracją mozaikową, wykonaną z kwadratowych płytek ceramicznych, tzw. irysków o wymiarze 2 x 2 cm, w kolorze białym, szarym, czerwonym i czarnym, fugi w kolorze szarym (pola po lewej stronie 77 x 50 płytek; pas dzielący pola 154 x 2 płytki; po prawej stronie 77 x 39 (40) płytek).

cd. wkładka nr 1, verte

14. Kubatura 19 340 m ³	15. Powierzchnia użytkowa 4 243 m ²	16. Przeznaczenie pierwotne budynek mieszkalny wielorodzinny z lokalami użytkowymi i pracowniami artystycznymi	17. Użytkowanie obecne budynek mieszkalny wielorodzinny z lokalami użytkowymi
18. Stan zachowania fundamenty: dobry; ściany zewnętrzne: dobry, powierzchniowe zabrudzenia; ściany wewnętrzne: dobry; sklepienia, stropy: dobry; dach – konstrukcja i pokrycie: dobry; wyposażenie: dobry, brak danych; instalacje: brak danych.		19. Istniejące zagrożenia, najpilniejsze postulaty konserwatorskie Budynek został poddany modernizacji, przeprowadzono remont w częściach wspólnych, w stosunku do obecnej formy nie stwierdzono większych zagrożeń. Optymalnym rozwiązaniem byłoby usunięcie instalacji prowadzonej w korytku w górnej partii mozaiki oraz zastąpienie uzupełnienia z białych płytek szarymi, zgodnie z projektem pierwotnym. W przypadku podjęcia prac remontowych w lokalach użytkowych należy rozważyć ujednolicenie witryn sklepowych, drzwi wejściowych i pochwyty (podziały, kolorystyka), wskazane jest wzorowanie się na rozwiązaniach historycznych. Należy rozważyć demontaż markiz lub ich ujednolicenie w zakresie kształtu i kolorystyki. Nie zaleca się montażu tabliczek reklamowych na mozaice, optymalnym rozwiązaniem byłby ich demontaż lub przeniesienie np. na witrynę przy wejściu oraz konserwacja uszkodzonych płytek.	

20. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania) Archiwum Urzędu m.st. Warszawy: Projekt techniczny architektoniczny bud. 2D, Warszawa, ul. Kredytowa, sygn. K155 8/2 Dokumentacja techniczna znajduje się również w posiadaniu Wspólnoty Mieszkaniowej Kredytowa 8.	21. Uwagi
23. Bibliografia H. Świątkowski, <i>Taryfa domów miasta Warszawy i Pragi z planem ogólnym i 128 szczegółowych planików ulic i domów</i>, Warszawa, 1852, k. 26 K. Woźniak, <i>Kraj w obrazach: zbiór fotografii najbardziej uwagi godnych miast, okolic, zabytków starożytności i dzieł sztuki</i>. Ser. 1, Królestwo Polskie, Kraków: 1899, k. 88 E. Wierzbicki, <i>Dom przy ul. Kredytowej 8 w Warszawie</i>, „Architektura”, 1960, nr 5, s. 171-176 T. Barucki, <i>Wacław Kłyszewski, Jerzy Mokrzyński, Eugeniusz Wierzbicki</i>, Warszawa: 1987 T. Barucki, „Tygrysy”: <i>Wacław Kłyszewski, Jerzy Mokrzyński, Eugeniusz Wierzbicki</i>, Warszawa: 2014 A. Ciborowski, <i>Warszawa. O zniszczeniu i odbudowie miasta</i>, Warszawa 1964 S. Jankowski, „Mister Warszawy” 1959 czyli <i>Najlepszy Dom Mieszkalny – Kredytowa 8</i>, „Stolica”, 1959, nr 447, s. 8 „Życie Warszawy”, 1959, nr 252, 253, 255, 256, 266, 272, 288, 289, 291; dodatek ilustrowany do „Życia Warszawy”, 1959, nr 42; „Stolica”, 1959, nr 43; 47;	22. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających) 24. Opracowanie karty ewidencyjnej (autor, data i podpis) tekst: dr Aldona Tołysz, grudzień 2022 plany, rysunki: dr Aldona Tołysz, grudzień 2022 fotografie współczesne: dr Aldona Tołysz, grudzień 2022 <i>Aldona Tołysz</i> Wykonano z funduszy Miasta Stołecznego Warszawy
25. Źródła ikonograficzne (rodzaj, miejsce przechowywania) Plany, mapy: Portal: mapa.um.warszawa.pl Mapster, http://igrek.amzp.pl Powojenny modernizm, cargocollective.com/powojennymodernizm Fotopolska.eu	26. Załączniki Załączniki: nr 1 rzut, cd. pkt 12; nr 2 cd. pkt 13; mat. archiwalne; nr 3-10 mat. archiwalne; nr 11-13 fot. współczesne.

WKŁADKA DO KARTY EWIDENCYJNEJ
ZAŁĄCZNIK NR 1

1. Miejscowość

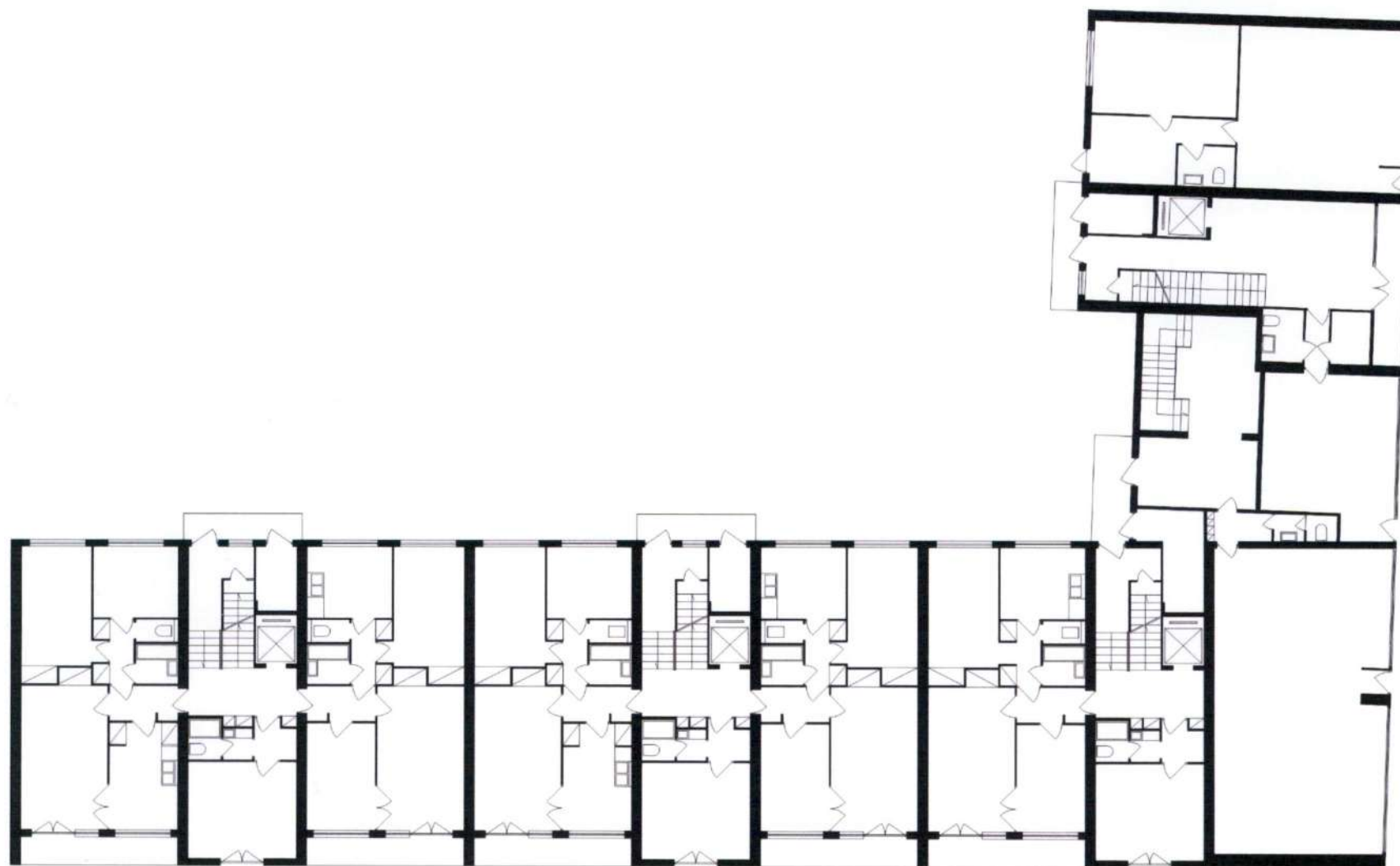
Warszawa

2. Obiekt

Blok mieszkalny D-2, ul. Kredytowa 8

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

rzut parteru, dokończenie pkt 12

 H= 20,3 m
 Skala 1: 250

Uwaga: rzut wykonany w oparciu o projektu budowlanego z 1959 r., częściowo uaktualnioną.

Il. 1 Elewacja frontowa, 1959, fot. H. Jurko repr. z A. Ciborowski, *Warszawa. O zniszczeniu i odbudowie miasta*, Warszawa 1964

dokończenie pkt 12

Ostateczny odbiór stanowiącego element osiedla „Centrum” budynku wraz z lokalami usługowymi i otwoczeniem nastąpił 5.10.1959 r. Oprócz lokali mieszkalnych (68) w budynku przewidziano pralnie i suszarnie lokatorskie, pomieszczenie socjalne, kotłownię, koksownię, hydroformię i stację trafo oraz pomieszczenia techniczne, garaże na wózki i rowery, schrony, pomieszczenia przeznaczone pierwotnie na pracownię Związku Polskich Artystów Plastyków (11), pasmanterię i mydlarnię sieci Miejskiego Handlu Detalicznego (MHD), kiosku „Ruchu”. Zagospodarowanie terenu obejmowało drogi osiedlowe, chodniki, zieleń (nasadzenia drzew na dziedzińcu w wydzielonych kręgach patrz il. 31) i drobną architekturę (parkan, trzepak), polewaczki ogrodowe. W budynku własną pracownię miał zespół projektowy „Tygrysów”, co umożliwiło prowadzenie stałego nadzoru projektowego nad realizacją budynku, zwłaszcza w zakresie wykończenia elewacji i wnętrza. Jednym z zasadniczych elementów wyróżniających budynek było zastosowanie zróżnicowanej kolorystyki – szarość cegły klinkierowej została zestawiona z czerwienią klinkieru, błękitem i szarym tynkiem oraz czerwonymi donicami kwiatowymi na balkonach i loggiach. Istotnym akcentem stało się również zastosowanie mozaiki na elewacji w strefie wejścia. Elementy te stały się cechą wyróżniającą prace zespołu w kolejnych latach. W 1959 r. budynek został nominowany, a następnie nagrodzony w konkursie na najlepszy Dom w Warszawie, organizowany przez czasopismo „Życie Warszawy” (patrz wkładka nr 6). Budynek ceniony był ze względu na umiejętne wykorzystanie przestrzeni: „W pokojach mieszkalnych podłogi wykonano z klepek dębowej, w kuchniach ksyolit, w pomieszczeniach sanitarnych terakota 5 x 5 cm. Ściany w łazienkach do wysokości 150 cm malowane olejno. Wanny omurowane i obłożone glazurą. Armaturę w łazienkach zastosowano typu włoskiego. Mieszkania wyposażone w pawlacze oraz szafy wbudowane. W kuchniach zastosowano zlewozmywaki obudowane, szafy podokienne i kredensy wiszące. Kuchnie gazowe” (Wierzbicki, 1960). W budynku zaprojektowano udogodnienia obejmujące oprócz wind zsypy oraz instalację telefoniczną. W lokalach użytkowych na parterze znajdowały się sklep mydlarsko-farbiarski, kiosk Ruchu oraz pasmanteria, projekt nie obejmował wystroju lokali, które miały charakter „typowy”. W kolejnych latach lokale kilkakrotnie zmieniały swoich najemców. Do lat 90. XX w. forma architektoniczna oraz wprowadzone rozwiązania nie uległy większym zmianom. Ok. 2005 r. budynek przeszedł kompleksową modernizację, która obejmowała m.in. remonty instalacji, likwidację zsypów, wymianę wind wraz z instalacją, ocieplenie elewacji od strony północnej i wschodniej i ścian szczytowych oraz remont elewacji frontowych (wraz z demontażem donic). Prace te częściowo zmieniły pierwotną koncepcję kolorystyczną i artystyczną. Ponadto wymieniono stolarkę okienną i witryny lokali sklepowych. Na skutek wymiany przeszklonego wejścia uszkodzony został skrajny rząd mozaiki na całej wysokości, jej fragment został usunięty w związku z montażem panelu domofonu przy wejściu. Część kompozycji przesłaniają tabliczki informacyjne lokali użytkowych mieszczących się w budynku. Na elewacji zamontowano jednostki klimatyzacyjne (ściana szczytowa, balkony), część balustrad balkonowych przesłonięto, usunięto drewniane donice na kwiaty, na niektórych balkonach usunięto również uchwyty na donice.

wkładkę założyła A. Tołysz

WKŁADKA DO KARTY EWIDENCYJNEJ		ZAŁĄCZNIK NR	2
1. Miejscowość Warszawa	2. Obiekt Blok mieszkalny D-2, ul. Kredytowa 8	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) dokończenie pkt 13, mat. archiwalne	

dokończenie pkt 13

Powierzchnię ściany podzielono na 4 pola, na całej wysokości kompozycji pionową oś zaakcentowano czarnym pasem (szer. 2 płytek). W górnym lewym polu z szarych płytek, w górnym lewym narożniku znajduje się czarny kwadrat (22 x 22 płytki), dolne lewe pole wyłożono płytkami w kolorze klinkieru, górne prawe pole podzielone zostało diagonalnie od górnego lewego narożnika do dolnego prawego, w górnej części znajdują się płytki w kolorze klinkieru, w dolnej w kolorze złamanej bieli, dolne prawe pole podzielono diagonalnie od górnego prawego narożnika do dolnego lewego, w górnej części znajdują się płytki szare w dolnej w kolorze złamanej bieli. Ze względu na montaż domofonu część płytek w górnym prawym polu została usunięta, część przesłonięto tabliczką reklamową.

Powyżej parteru znajdują się lokale mieszkalne: w 1, 3 i 5 osi przestrzeń pomiędzy pasami z cegły cementowej zajmują loggie (po lewej stronie znajduje się 2-dzielne okno, po prawej 2-skrzydłowe drzwi balkonowe z oknem bez podziałów), w 2 i 4 osi balkony (z 2-dzielnym oknem i 2-skrzydłowymi drzwiami balkonowymi w 2 osi po lewej, w 4 osi po prawej stronie). Balustrady balkonów i loggii są analogiczne: wykonane metalowych prętów malowanych w kolorze ciemnoszarym, tworzących prostokątne segmenty (ramy) podzielone pionowymi słupkami. Segmenty osadzono na rzadko rozstawionych krótkich słupkach; pochwyty balustrady jest wykonany z rury osadzonej na prętach, na przedłużeniu skrajnych słupków segmentów. Na każdej balustradzie umieszczono 3 wsporniki na donice kwiatowe. Powyżej 6 konsygnacji znajduje się attyka w 1 i 2 osi wyższa, opracowana za pomocą cegły klinkierowej malowanej na kolor szary. W 3, 4 i 5 osi ostatnia kondygnacja została wycofana względem elewacji (w 3 i 5 osi piętro zajmuje połowę szerokości budynku, w 4 osi ok. 2/3 szerokości) i doświetlona niewielkimi oknami.

ELEWACJA ZACHODNIA: jest 9-osiowa, o zróżnicowanej szerokości osi, sposób opracowania jest analogiczny do elewacji południowej. Strefa cokołowa zabezpieczona została klinkierem (układ tzw. rolka stojąca), powyżej znajduje się pas oblicowany cegłą cementową. W 1, 3, 4, 6 i 7 osi znajdują się szerokie loggie (z 2-dzielnym oknem, 2-skrzydłowymi drzwiami balkonowymi i oknem), pozostałych osiach płytkie balkony w typie portfenetru (3-dzielne). Forma balustrad jest analogiczna do zastosowanych na elewacji południowej. Powyżej 6 kondygnacji znajduje się szeroki pas atyki opracowanej cegłą cementową. W 1, 4 i 7 osi wykonano szerokie lukarny przekryte pulpitowym dachem, doświetlające d. pracownie artystyczne. Zachodnia ściana szczytowa skrzydła usytuowanego od strony ul. Koszykowej została ocieplona i otynkowana (pierwotnie opracowana za pomocą cegły cementowej).

ELEWACJA PÓŁNOCNA: 3 (6)-osiowa, z zaakcentowaną osią klatki schodowej, wycofaną względem lica 3 osi; elementy pierwotnego wystroju zostały całkowicie przesłonięte warstwą termoizolacji, zachowano natomiast zasadnicze elementy kształtujące elewację: strefę cokołową, pionowe pasy, ślepą ścianę zachodnią 2 osi elewacji (uskok: otynkowany, malowany w kolorze złamanej bieli z odwzorowaniem układu cegieł kolorem jasnoniebieskim), pasy stropowe otynkowano i pomalowano na kolor beżowy, przestrzenie pomiędzy pasami na kolor jasnoniebieski. W 1 i 3 osi znajdują się prostokątne otwory okienne (po 2 na każdą z osi), z 2-skrzydłowymi oknami. Lokale użytkowe na parterze zostały doświetlone za pomocą niewielkich otworów okiennych, w 1 osi usytuowano otwór wejściowy, w 3 osi ze względu na usytuowanie zadaszenia 2 klatki schodowej w miejsce nadświetli drzwi wprowadzono niezależne otwory okienne. Środkowa oś poprzez przesunięcie pasów stropowych oraz zastosowanie 2-dzielnych portfenetrów oraz prostokątnych okien doświetlających pomieszczenia d. zsypu odzwierciedlają przebieg klatki schodowej; znajdujące się na parterze wejście zostało poprzedzone murowanym, prostokątnym gankiem zabudowanym od strony wschodniej (pomieszczenie pełni funkcję wiaty śmietnikowej z drzwiami w ścianie północnej, przed remontem w zachodniej), północno-zachodni narożnik dachu wsparty został na filarze (obecnie otynkowanym), płaski dach został pokryty papą i zabezpieczony obróbką blacharską w kolorze ciemnoszarym.

ELEWACJA WSCHODNIA: 8 (15)-osiowa, z zaakcentowanymi osiami klatki schodowej; analogicznie do elewacji północnej elementy pierwotnego wystroju zostały całkowicie przesłonięte warstwą termoizolacji, zachowano zasadnicze elementy kształtujące elewację. Skrajną 1 oś wypełniają pojedyncze portfenetry, pozostałe klatki schodowe usytuowane zostały w 4 i 7 osi, ich forma powtarza rozwiązania zastosowane w 1 klatce schodowej. Ostatnia kondygnacja w 2, 5 i 8 osi doświetlona została 6-skrzydłowymi oknami.

ŚCIANY SZCZYTOWE: ściana północna skrzydła zachodniego została pokryta warstwą izolacji termicznej, opracowana tynkiem pomalowana na kolor beżowy.

ZAGOSPODAROWANIE DZIAŁKI: budynek usytuowany został na działce zbliżonej do prostokąta, zabudowa usytuowana została wzdłuż jej południowej i zachodniej granicy, wzdłuż północnej i części wschodniej granicy znajdują się murowane garaże. Wzdłuż elewacji wytyczono chodnik wyłożony z kostki betonowej szarej i różowej. Środek posesji zajmuje zieleniec (południowa część) i parking, na działce rośnie drzewo owocowe, topola i kasztanowiec (planowane nasadzenia z czasu budowy), oraz krzewy i niska roślinność wydzielone niskim ogrodzeniem.

WNĘTRZE: W budynku czytelny pozostaje pierwotny układ funkcjonalno-przestrzenny z podziałem na lokale użytkowe (parter, skrzydło południowe) oraz część mieszkalną. W lokalach użytkowych wystrój jest współczesny, zachowano część ścian działowych, w lokalu d. kiosku (ob. kantor) zachowana fragmentarycznie posadzka z tzw. gorsecików. W częściach wspólnych: w holu współczesna posadzka (d. z lastriko), zachowano natomiast okładzinę z cegły cementowej (ściana wschodnia). Na wszystkich klatkach schodowych i schodach zachowano lastriko oraz proste balustrady (rama wypełniona pionowymi słupkami, wsparta na niskich słupkach), ze względu na podniesienie wysokości balustrady (stalowa rura na wspornikach) usunięto plastikowy pochwyty. Na każdym z pięter znajdują się po 3 lokale mieszkalne i szyb windowy, na półpiętrach pomieszczenia d. zsypu, na poddaszu dawna maszynownia windy i włącz dachowy. Lokale mieszkalne nie zostały udostępnione.

WYPOSAŻENIE: brak;

INSTALACJE: prowadzone natynkowo (piwnica) i podtynkowo: elektryczna, gazowa, wodno-kanalizacyjna, c.o.

HONOROWA NAGRODA SARP

Powołane uchwałą Zarządu Głównego SARP z dnia 27 maja 1968 r., Kolegium w składzie: prezes SARP kol. Henryk Buszko, wiceprezes SARP kol. Jacek Nowicki oraz koledzy Jerzy Buszkiewicz, Witold Cęckiewicz i Jan Zachwatowicz przyznało

HONOROWĄ NAGRODĘ
STOWARZYSZENIA ARCHITEKTÓW POLSKICH
w 1968 roku

Kolegom:
WACŁAWOWI KŁYSZEWSKIEMU
JERZEMU MOKRZYŃSKIEMU
EUGENIUSZOWI WIERZBICKIEMU

za wybitne zasługi dla rozwoju współczesnej
architektury polskiej

Koledzy Wacław Kłyszewski, Jerzy Mokrzyński i Eugeniusz Wierzbicki stanowią od przeszło trzydziestu lat zespół autorski, którego cała działalność twórcza świadczy, że są oni architektami wybitnymi, całkowicie oddanymi swojemu zawodowi.

Ich ogromny dorobek architektoniczny, uzyskiwane nagrody w licznych konkursach, są dowodem ich wielkiego talentu, a zrealizowane dzieła stanowią trwałe wartości współczesnej architektury polskiej. Dzięki swej pracy zawodowej, której zawsze towarzyszyła pełna energii i poświęcenia działalność społeczna, m.inn. na szeregu odpowiedzialnych stanowisk w Stowarzyszeniu Architektów Polskich – są przykładem twórców dobrze służących swemu narodowi.

II. 2 Informacja o nagrodzie przyznanej przez SARP zespołowi „Tygrysów”, ze zbiorów SARP

II. 3 Zespół architektów Wacława Kłyszewskiego, Jerzego Mokrzyńskiego i Eugeniusza Wierzbickiego z pracowni Miastoprojekt Warszawa-Śródmieście, „Stolica”, 1959, nr 47

1. Miejscowość

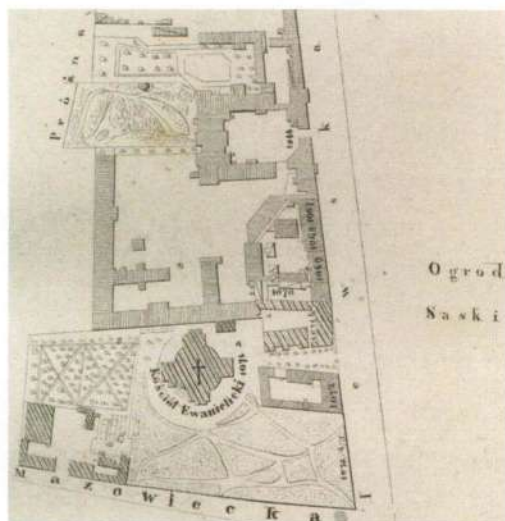
Warszawa

2. Obiekt

Blok mieszkalny D-2, ul. Kredytowa 8

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

materiały archiwalne

Il. 4 Zabudowa ul. Królewskiej hip. 1066 z ogrodem, repr. Taryfa m. Warszawy, 1852, k. 26

Il. 5 Pałac Bielińskich / hr. Łubieńskich, przed 1895 r., repr. Kraj w obrazach, 1899, k. 88

Il. 6 Mapa Warszawy, Plan Lindleya 1891-1908, widoczna zabudowa przedwojenna, na niej oznaczony parterowy budynek z 1947 r.

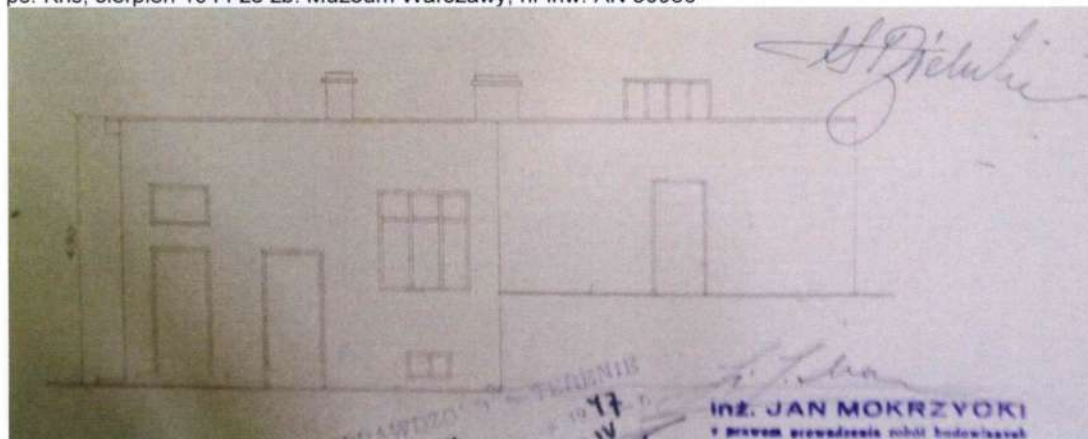
Il. 7 Panorama Warszawy, ok. 1915, fragm. Pocztówka ze zb. Muzeum Warszawy, nr inw. AI 9586

Il. 8 Płonące i zniszczone budynki przy ulicy Królewskiej, 1944, ze zbiorów APW, repr. za Fotopolska.com

II. 9 Zniszczenia zabudowy przy ulicy Kredytowej, po prawej stronie ruiny kamienicy nr 8, fot. Sylwester Braun ps. Kris, sierpień 1944 ze zb. Muzeum Warszawy, nr inw. AN 50950

II. 11 Parterowy budynek wzniesiony na fundamentach zniszczonej kamienicy, projekt z 1947 r., ze zb. Archiwum m.st. Warszawy, sygn. K155 8/2

II. 10 Fotografia zniszczonej oficyny przedwojennej budynku przy ul. Kredytowej 8, fot. 1946, ze zb. Archiwum m.st. Warszawy, sygn. K155 8/2

II. 12 Pozostałość zabudowy ul. Kredytowej, oczyszczony teren pod zabudowę bloku nr 8, fot. 1958, I. Jarosińska, ze zb. Ośrodka KARTA, sygn. OK_0500_0007_0007_030

1. Miejscowość

Warszawa

2. Obiekt

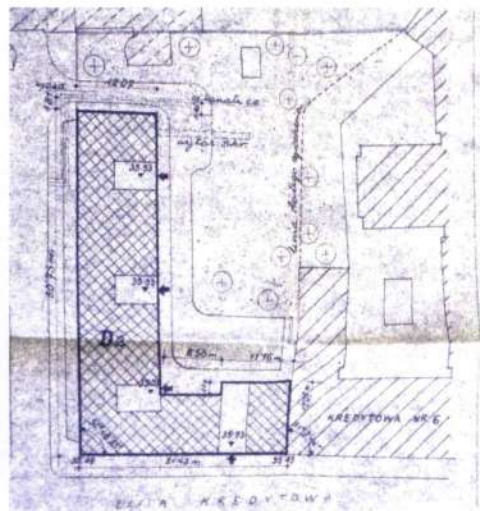
Blok mieszkalny D-2, ul. Kredytowa 8

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

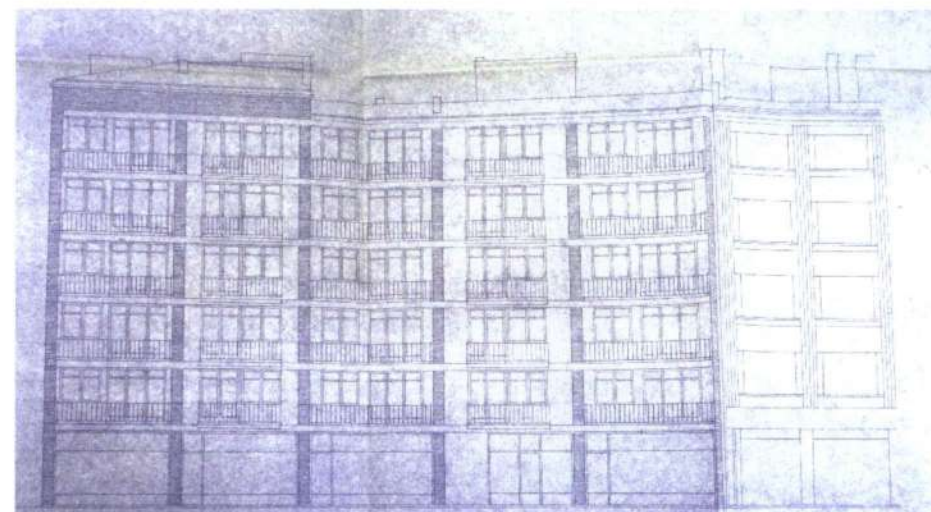
materiały archiwalne, prasowe, fotografie

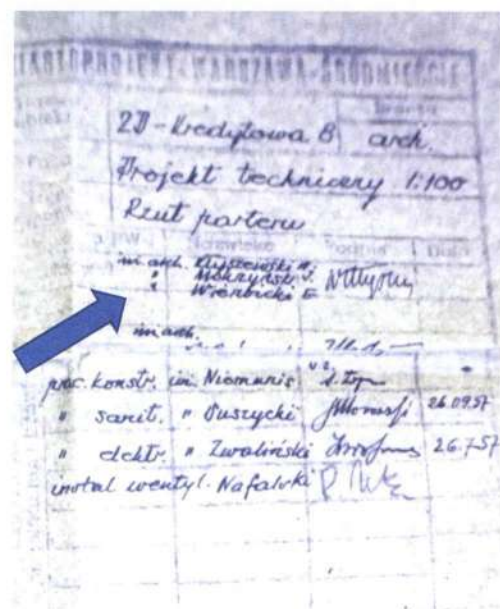
II. 13 Mapa Warszawy, pl. Dąbrowskiego, fotografia lotnicza 1945

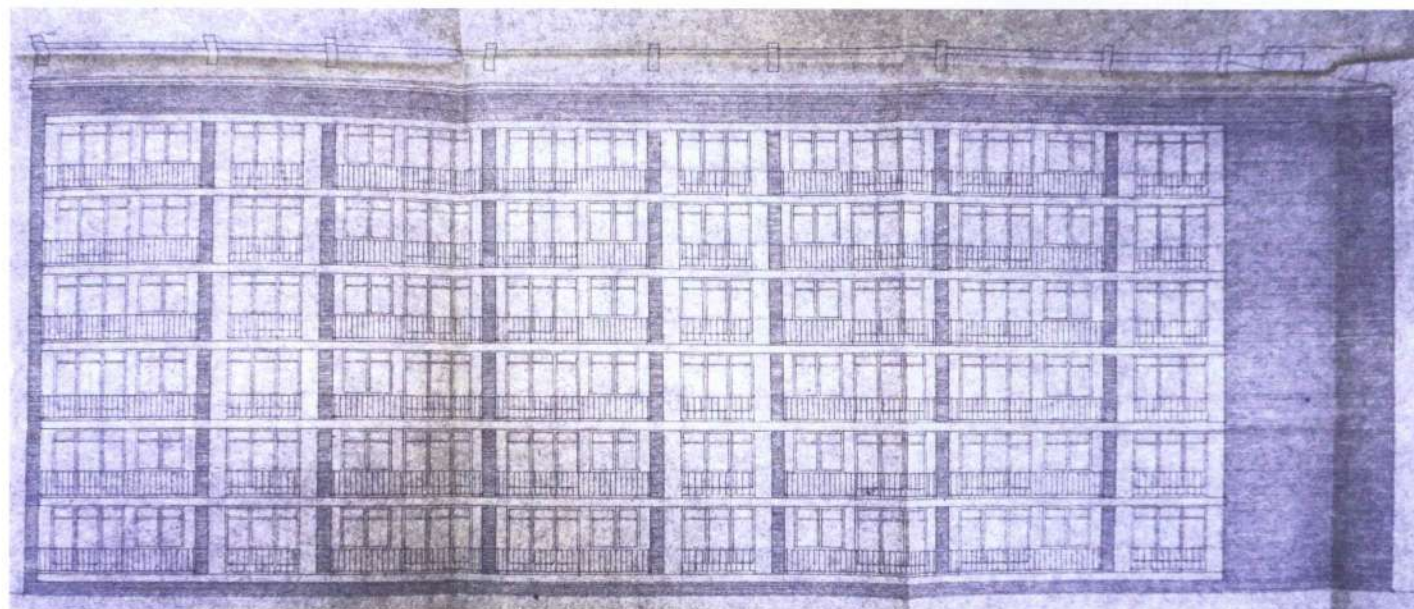
II. 14 Zagospodarowanie posesji przy ul. Kredytowej 8, Projekt architektoniczny, 1957

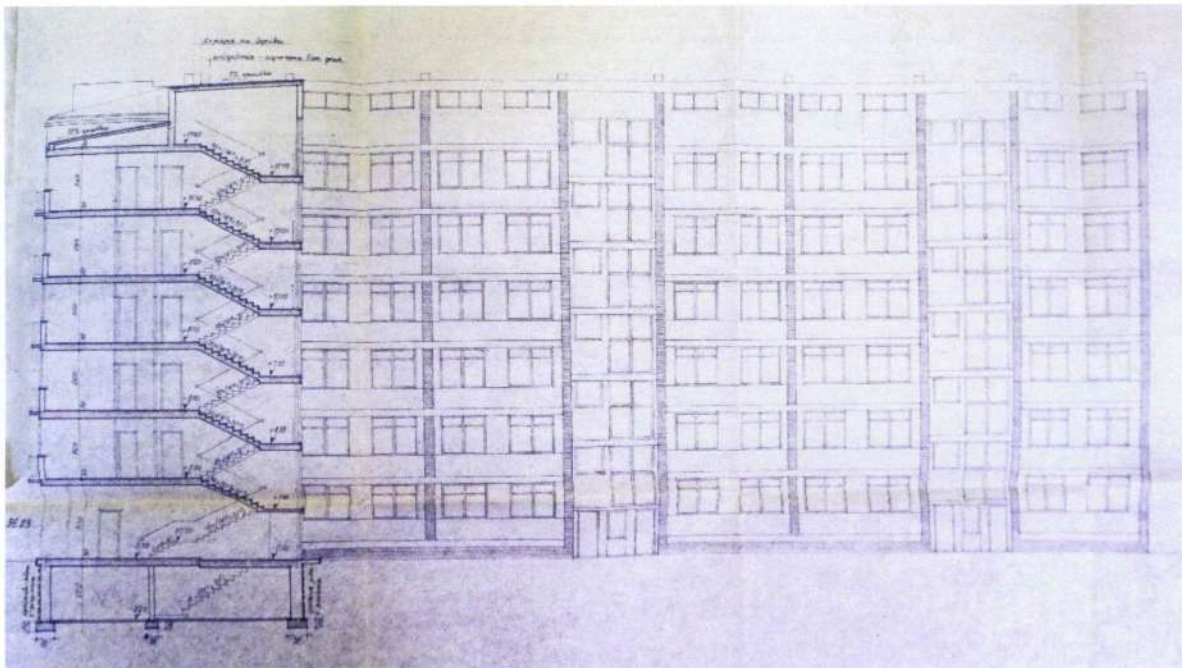
II. 15 Elewacja frontowa (południowa), Projekt architektoniczny 1957

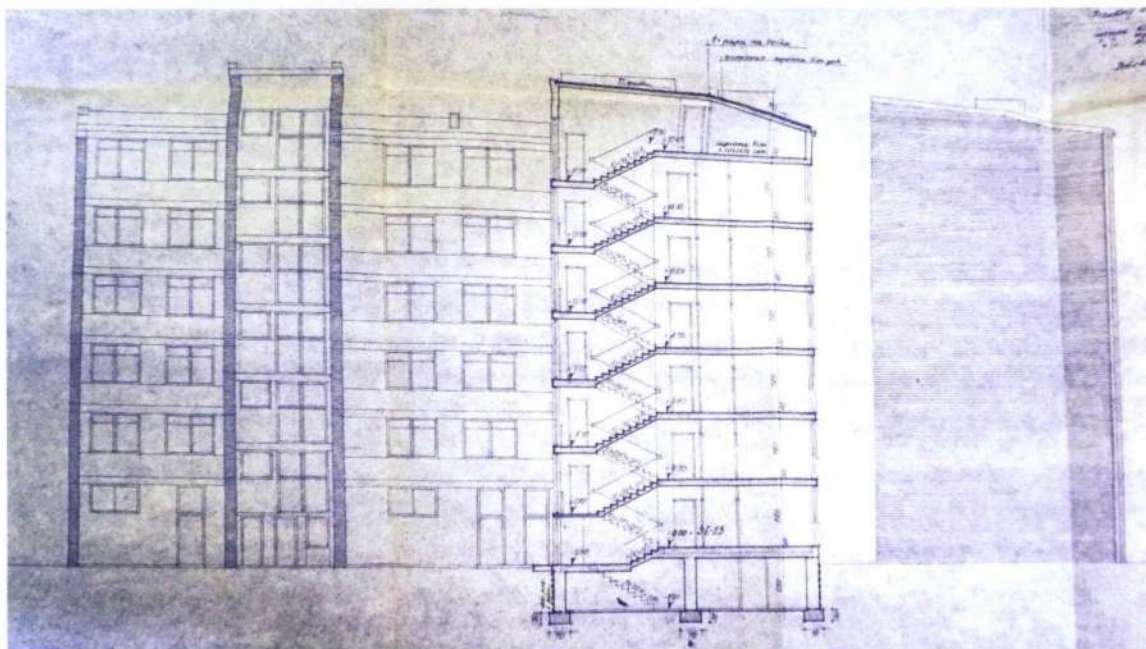
II. 16 Podpisy architektów, proj. techniczny, 1957

II. 17 Elewacja zachodnia, Projekt architektoniczny 1957

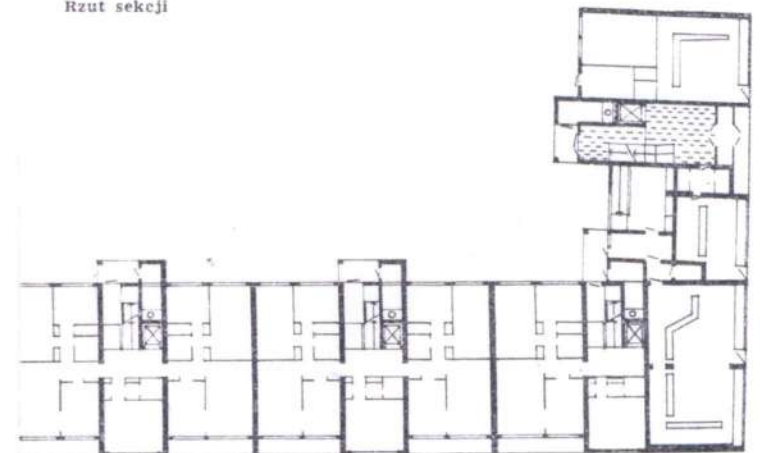

II. 18 Elewacja zachodnia od strony podwórka, przekrój skrzydła południowego, Projekt architektoniczny 1957

II. 19 Elewacja południowa od strony podwórka, przekrój skrzydła zachodniego, Projekt architektoniczny 1957

Rzut sekcji

Rzut parteru

Rzut piętra typowego

II. 20 Uprozczone rzuty parteru i piętra typowego, repr. z „Architektury” 1959

1. Miejscowość

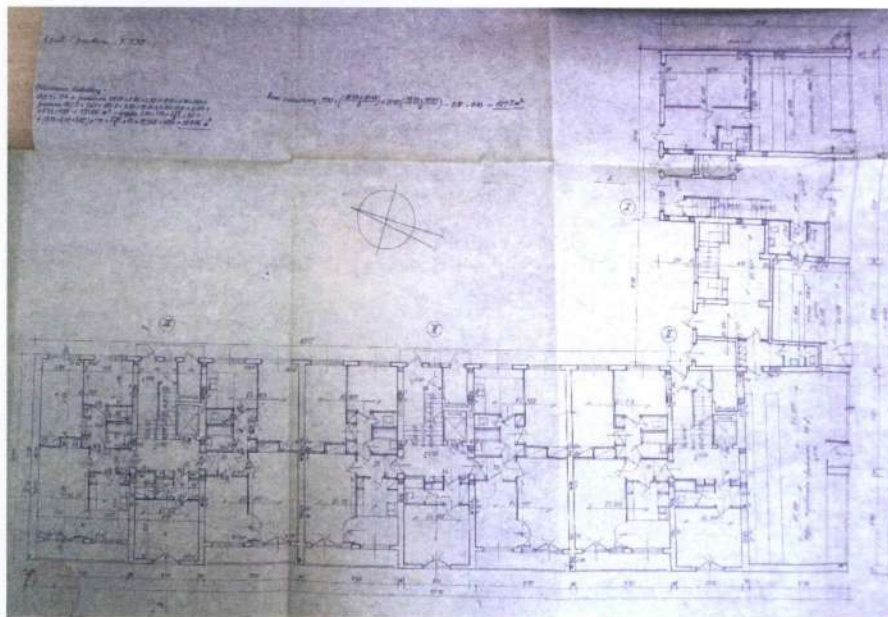
Warszawa

2. Obiekt

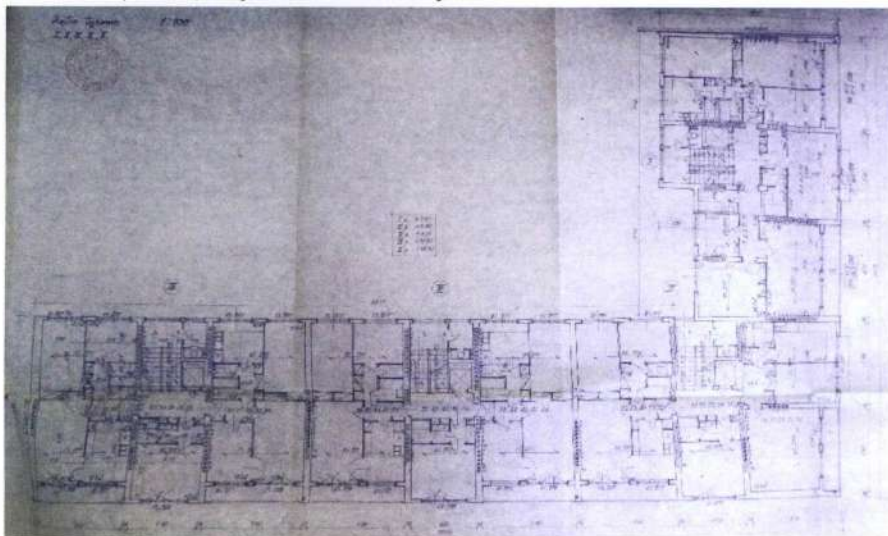
Blok mieszkalny D-2, ul. Kredytowa 8

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

materiały archiwalne, prasowe

II. 21 Rzut parteru, Projekt architektoniczny 1957

II. 22 Rzut pięter: I, II, III, IV, V, Projekt architektoniczny 1957

II. 23 Projekt kolorystyczny budynku przy ul. Kredytowej 8, oprawka czasopisma „Architektura”, 1960, nr 5

II. 24 Elewacja zachodnia, fragment, fot. Z. Siemaszko, repr. „Architektura”, 1960, nr 5

II. 25 Widok ogólny z pl. Dąbrowskiego, fot. Z. Siemaszko, repr. „Architektura”, 1960, nr 5

II. 26 Elewacja frontowa, fragment, fot. Z. Siemaszko, repr. „Architektura”, 1960, nr 5

wkładkę założyła A. Tołysz

1. Miejscowość

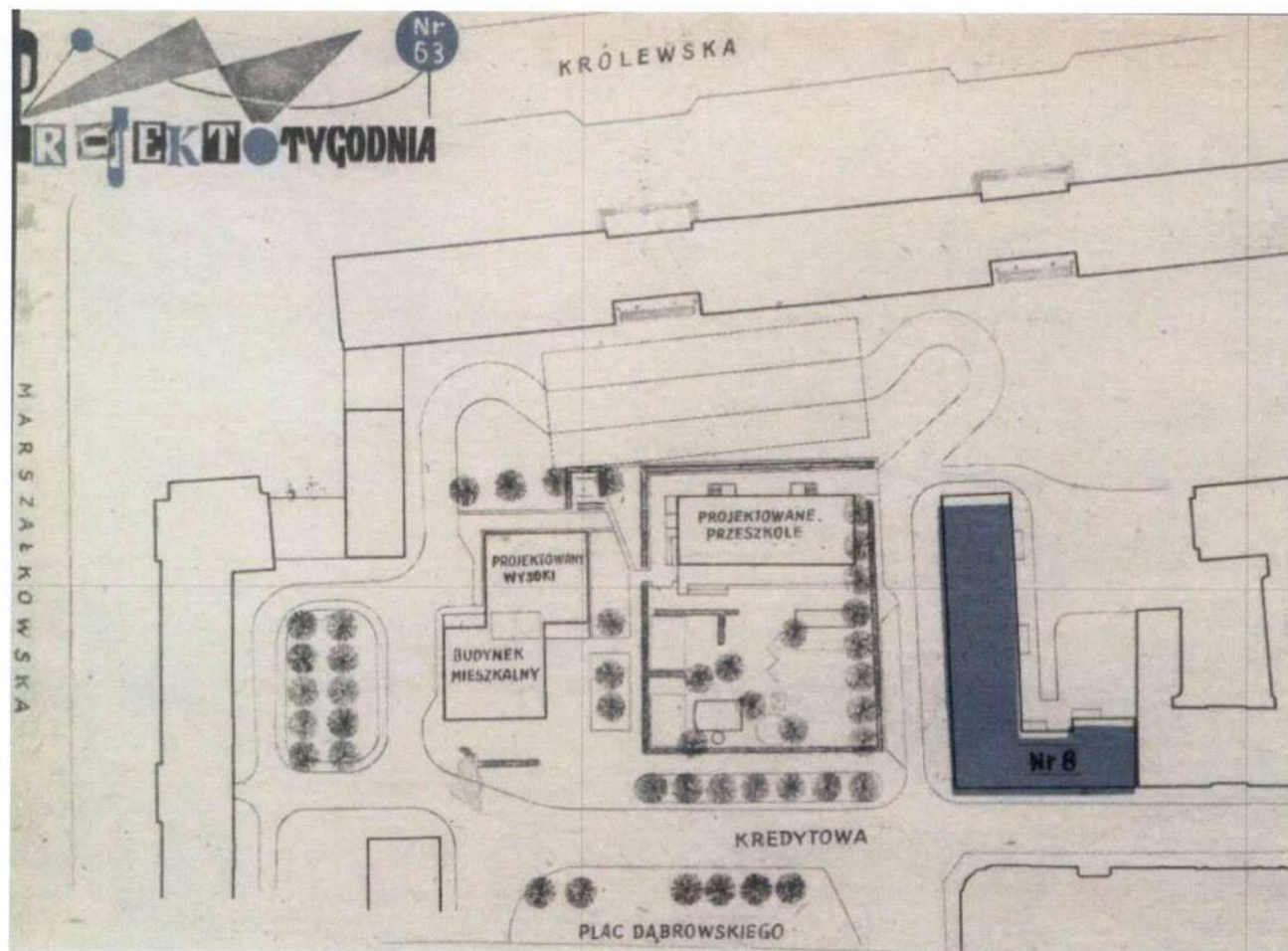
Warszawa

2. Obiekt

Blok mieszkalny D-2, ul. Kredytowa 8

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

Fotografie archiwalne

II. 27 Plan zagospodarowania wokół budynku przy ul. Kredytowej 8, „Stolica”, 1959, nr 47

Konkurs na „Najlepszy Dom” (w „Stolicy” określany mianem „Mister Warszawy”) zorganizowany został po raz pierwszy w październiku 1959 r. z okazji 15 rocznicy działalności dziennika. Redakcja skierowała do czytelników pisma pytanie konkursowe „Który z domów mieszkalnych w Warszawie, zbudowanych w czasie od połowy października ub. do 15 października br. uważasz za najlepszy?” z prośbą o nadsyłanie odpowiedzi do 26 października. Jednocześnie opublikowano fotografie 10 budynków (ul. Miodowa 23; Sielecka 2B; Siennicka 38; Zamenhofa 10; Kredytowa 8; Podczaszyńskiego 15A; Górczewska 24; Krasieńskiego 33B; Szarych Szeregów 4; Szaserów 21), z który jury konkursowe w składzie: inż. arch. Stanisław Biekuński – prezes Zarządu Oddziału Warszawskiego Stowarzyszenia Architektów Polskich i przewodniczący Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej m.st. Warszawy, inż. arch. Adolf Ciborowski – naczelny Architekt Warszawy, Henryk Korotyński – naczelny redaktor „Życia Warszawy”, mgr Stefan Mizera – zastępca dyrektora Zarządu Stołecznego DBOR, inż. arch. Zygmunt Skibniewski – prezes Komitetu do spraw Urbanistyki i Architektury, Leszek Wyszacki – naczelny redaktor Warszawskiego Tygodnika Ilustrowanego „Stolica” wybrać miało najlepszy dom w 1959 r. Jak podkreślano: „jury, które wybierało naszą „reprezentacyjną” dziesiątkę domów – zaznajomiło się także z wnętrzami poszczególnych obiektów i ustalając proponowaną listę zwracało uwagę na projektowanie lokali, wyposażenie mieszkań, wykorzystanie powierzchni budynków” („Życie Warszawy” 1959, nr 253). Wizytacja jury w zakwalifikowanych do konkursu budynkach odbyła się 25 października 1959 r. Rozstrzygnięcie konkursu ogłoszono 6 listopada, a zwycięzcą został dom przy ul. Kredytowej 8 zaprojektowany przez zespół architektów Wacława Kłyszewskiego, Jerzego Mokrzyńskiego i Eugeniusza Wierzbickiego z pracowni Miastoprojekt Warszawa-Śródmieście. „Zdaniem jury wysoka ocena wartości budynku przy ulicy Kredytowej 8 uzasadniona jest także i tym, że projektanci osiągnęli wysoki poziom rozwiązania architektonicznego o walorach trwałych – nie podyktowanych przemijającą modą. Dom ten w sumie stanowi dobry przykład rozwiązywania zabudowy mieszkaniowej w trudnych warunkach śródmiejskich” („Życie Warszawy”, 1959, nr 266). Redakcja zdecydowała się na publikację opinii czytelników: Wiesław Borkowski podkreślał, że „Budynek przy ul. Kredytowej 8, oddany został kompleksowo. Wnętrza, mieszkania, sklepy, otoczenie, drogi, zieleńce oraz elewacje wykonano »na medal«”, Teodora Żukowska zwróciła uwagę, że „Zewnętrzna szata budynku przy ulicy Kredytowej 8 przedstawia efektowną, plastyczną bryłę. Nie ma tutaj zbytecznych ozdóbek. Kompletny brak gzymsów i innych drogich, a niekiedy udanych pomysłów, balustrada wykonana z prostych prętów – całość wypada niezwykle estetycznie. Architekci wykazali znakomite opanowanie środków plastycznych. Można powiedzieć, że w całości kompozycji wyczuwa się wypróbowany lwi, a raczej »tygrysi« pazur” („Życie Warszawy”, 1959, nr 272).

W analizie Stanisława Jankowskiego wskazano elementy, które zdecydowały o wygranej projekcie: „prawidłowa lokalizacja w centrum miasta, jednocześnie z dala od uciążliwej komunikacji; bardzo dobry układ mieszkań, mieszczących się w obowiązujących normach powierzchniowych; logiczna i konsekwentna kompozycja budynku, wątek konstrukcyjny ściany w szarej cegle, stropy i zwieńczenia w lastriko, ściany wypełniające kolorowe biało-niebieskie; dobre wykonawstwo (jak twierdzą autorzy „na 4+”) – Zjednoczenie Budownictwa Miejskiego Warszawa-Śródmieście” („Stolica”, 1959, 47, s. 8). Jednym z postulatów autora było umieszczenie na elewacji tablicy informującej o przyznanej nagrodzie. Fotografie budynku zamieszczone zostały m.in. na wystawie „Architektura Polska 1956-1959”, zorganizowanej w salach rezydowych Teatru Narodowego w Warszawie w grudniu 1959 r. Oficjalne wręczenie nagrody architektom nastąpiło 4 grudnia 1959 r. w siedzibie redakcji „Życia Warszawy”, pamiątkową nagrodę odebrał Wacław Kłyszewski (Jerzy Mokrzyński przebywał wówczas w Indiach, Eugeniusz Wierzbicki zachorował), („Życie Warszawy”, 1959, nr 291).

Il. 28 Fragment elewacji zachodniej, 1959, fot. W. Piotrowski, repr. z „Życie Warszawy”, 1959, nr 255

Il. 29 Elewacje zachodnia i południowa, fot. W. Piotrowski, 1959, repr. z „Życie Warszawy”, dod. Ilustrowany, 1959, nr 42

WKŁADKA DO KARTY EWIDENCYJNEJ

ZAŁĄCZNIK NR

7

1. Miejscowość

Warszawa

2. Obiekt

Blok mieszkalny D-2, ul. Kredytowa 8

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

Fotografie archiwalne

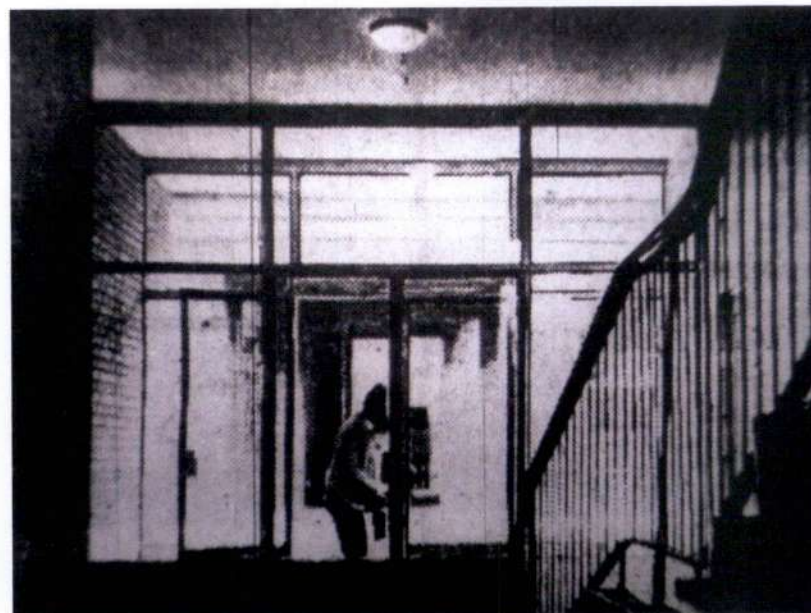
Il. 30 Elewacja bloku przy ul. Kredytowej 8, 1959, fot. H. Jurko, repr. z „Stolica”, 1959, nr 47

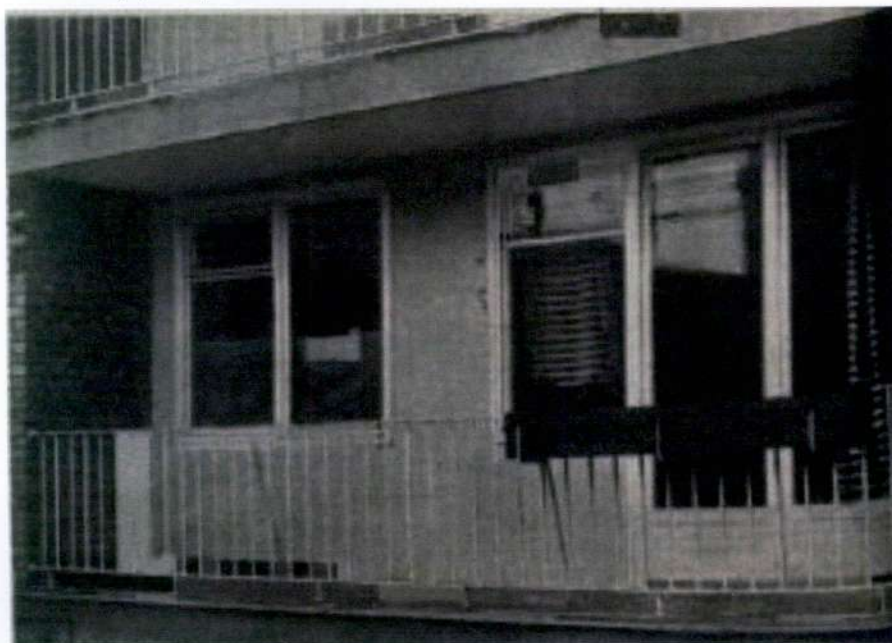
Il. 31 Elewacja od strony dziedzińca, 1959, fot. H. Jurko, repr. z „Stolica”, 1959, nr 47

Il. 32 Elewacja od strony podwórka, 1959, fot. W. Piotrowski, repr. z „Życie Warszawy”, 1959, nr 266

Il. 33 Hol na głównej klatce schodowej, 1959, fot. W. Piotrowski, repr. z „Życie Warszawy”, 1959, nr 266

Il. 34 Loggia, widoczne oryginalne podziały okienne, „Stolica”, 1959, nr 47, fot. H. Jurko

Il. 35 Hol przy głównym wejściu od ul. Kredytowej, „Stolica”, 1959, nr 47, fot. H. Jurko

WKŁADKA DO KARTY EWIDENCYJNEJ

ZAŁĄCZNIK NR

8

1. Miejscowość

Warszawa

2. Obiekt

Blok mieszkalny D-2, ul. Kredytowa 8

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

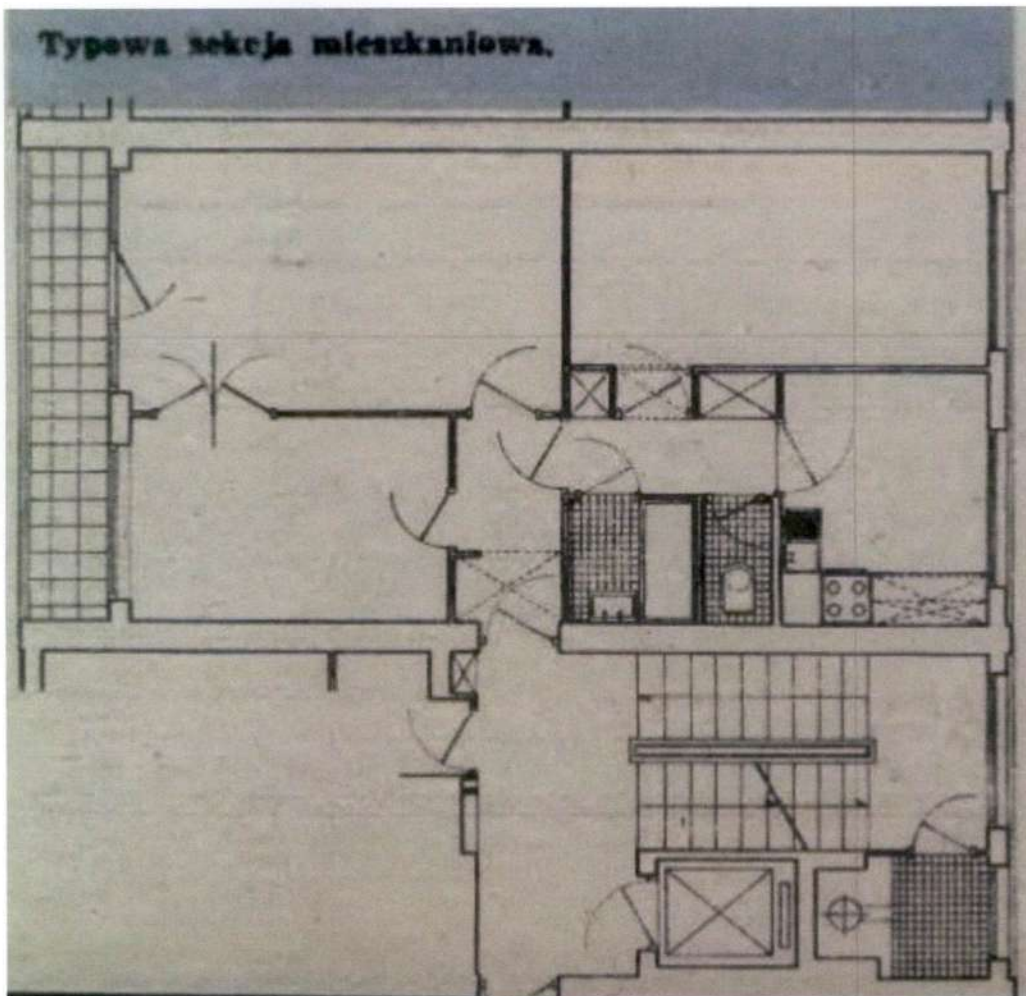
Fotografie archiwalne

II. 36 Wnętrze mieszkania, 1959, fot. H. Jurko, repr. z „Stolica”, 1959, nr 47

II. 37 Wnętrze mieszkania, 1959, fot. H. Jurko, repr. z „Stolica”, 1959, nr 47

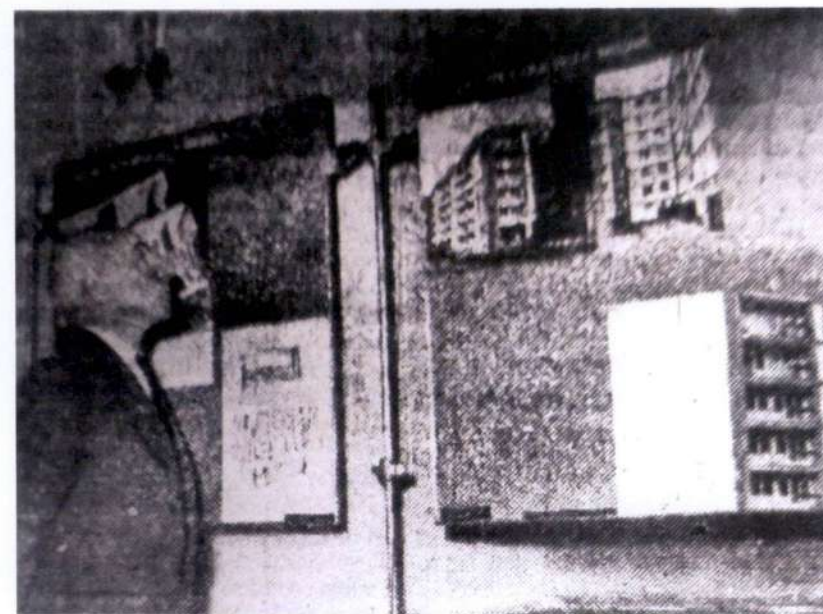
Il. 39 Typowy plan mieszkania w bloku D-2, ul. Kredytowa 8, repr. z „Stolica”, 1959, nr 47

Il. 41 Zsyp, 1959, fot. H. Jurko
repr. z „Stolica”, 1959, nr 47

Il. 38 Wręczenie nagrody na „Najlepszy Dom” na ręce Wacława Kłyszewskiego, 1959, fot. L. Fogiel, repr. z „Życie Warszawy”, 1959, nr 291

Il. 40 Wystawa „Architektura Polska 1956-1959”, Z. Skibniewski patrzący na zdjęcia Kredytowej 8, 1959, fot. W. Piotrowski, repr. z „Życie Warszawy”, 1959, nr 288

WKŁADKA DO KARTY EWIDENCYJNEJ**ZAŁĄCZNIK NR****9**

1. Miejscowość

Warszawa

2. Obiekt

Blok mieszkalny D-2, ul. Kredytowa 8

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

Fotografie archiwalne

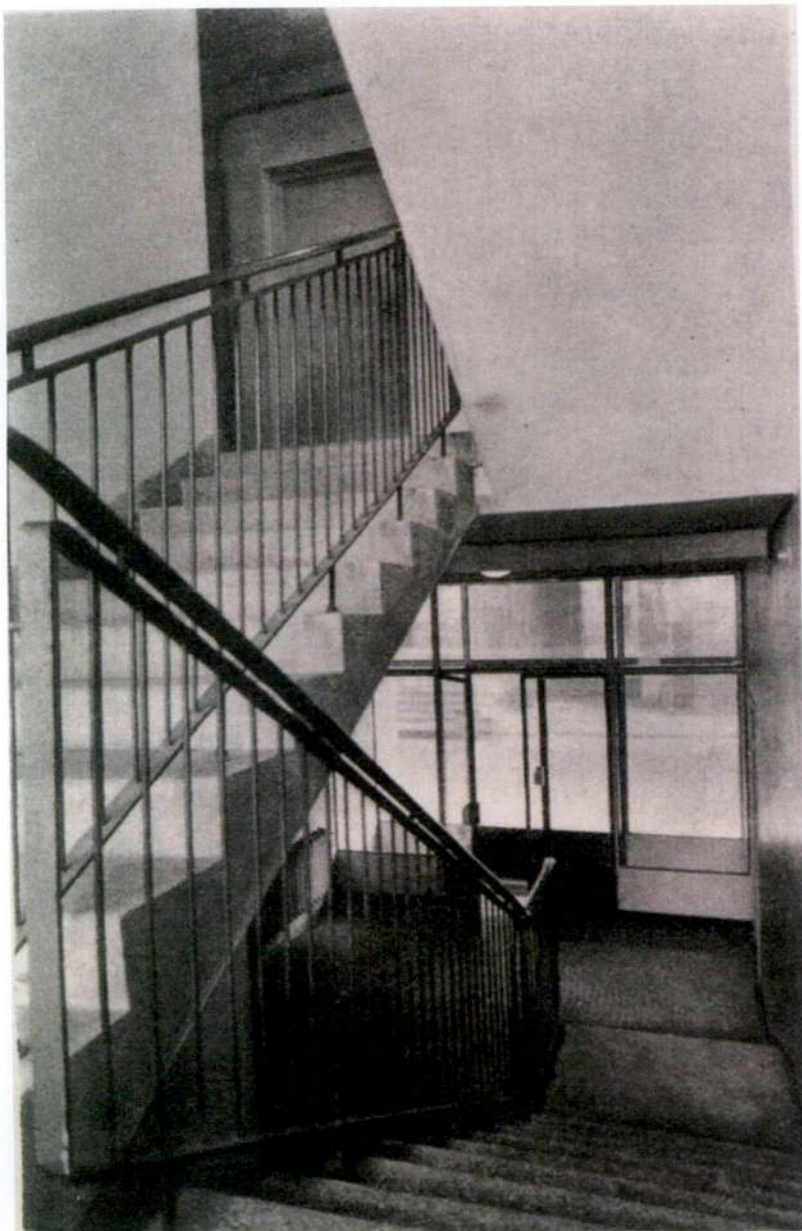
II. 43 Elewacja od strony dziedzińca, fot. Z. Siemaszko, repr. z „Architektura” 1960 nr 5

II. 42 Wejście główne od ul. Kredytowej z mozaiką, fot. Z. Siemaszko, repr. z „Architektura” 1960 nr 5

II. 44 Widok na budynek z pl. Dąbrowskiego, repr. z Fotopolska.eu

Il. 45 Klatka schodowa między parterem a piętrem od strony ul. Kredytowej, fot. Z. Siemaszko, repr. z „Architektura” 1960 nr 5

Il. 46 Wnętrze lokalu mieszkalnego, fot. Z. Siemaszko, repr. z „Architektura” 1960 nr 5

Il. 47-48 Wnętrza lokalu mieszkalnego: przedpokój, kuchnia, fot. Z. Siemaszko, repr. z „Architektura” 1960 nr 5

wkładkę założyła A. Tołysz

WKŁADKA DO KARTY EWIDENCYJNEJ

ZAŁĄCZNIK NR

10

1. Miejscowość

Warszawa

2. Obiekt

Blok mieszkalny D-2, ul. Kredytowa 8

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

Fotografie archiwalne

Il. 49 Widok na pl. Dąbrowskiego, 1968, ze zb. NAC Archiwum fotograficzne Lecha Zielaskowskiego, sygn. 3/53/0/8/669

Il. 50 Narożnik budynku przy ul. Kredytowej 8, fragm., 1968, ze zb. NAC Archiwum fotograficzne Lecha Zielaskowskiego, sygn. 3/53/0/8/578

Il. 51 Widok z ul. Świętokrzyskiej, po lewej stronie budynek przy ul. Kredytowej 8, fot. J. Kicman, repr. „Stolica”, 1967, nr 4, fotopolska.eu

Il. 52 Zieleniec przy ul. Kredytowej, fot. Z. Siemaszko, repr. „Stolica” 1968, nr 37

II. 53 1967, "Skwer przy pl. Dąbrowskiego, w głębi dom przy Kredytowej 8 - pierwszy Mister Warszawy, 1959", repr. Warszawski Kalendarz Ilustrowany „Stolica”, 1968, fotopolska.eu

II. 54 Widok na pl. Dąbrowskiego, po lewej stronie budynek nr 12, po prawej nr 8, fot. Z. Siemaszko, repr. z „Stolica”, 1969, nr 14-15

II. 55 Pierwszy "Mister Warszawy", fot. J. Pokorski, repr. z „Stolica”, 1974, nr 19, fotopolska.eu

II. 56 Budynek przy ul. Kredytowej 8, fot. H. Jurko, repr. z „Stolica”, 1982, nr 9, fotopolska.eu

WKŁADKA DO KARTY EWIDENCYJNEJ

ZAŁĄCZNIK NR

11

1. Miejscowość

Warszawa

2. Obiekt

Blok mieszkalny D-2, ul. Kredytowa 8

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

fotografie współczesne

II. 57 Elewacja frontowa (południowa), na kolor szary pomalowano cegłę betonową

II. 58 Loggia z okładziną klinkierową ściany i prowadzoną w ścianie rury spustowej

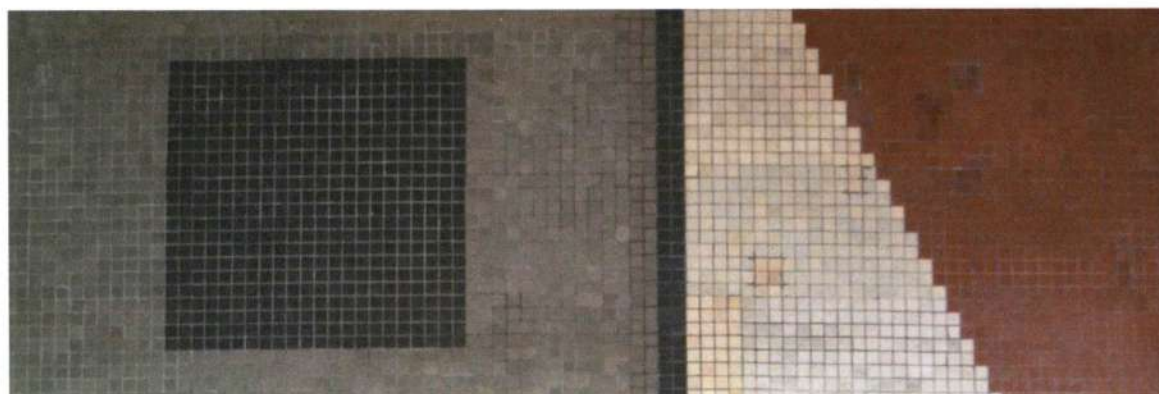

II. 59 Tablica pamiątkowa konkursu na Najlepszego Odm z 1959 r.

verte

II. 60 Główne wejście od strony ul. Kredytowej

II. 61 Detal mozaiki przy głównym wejściu

II. 62 Mozaika przy głównym wejściu do budynku, przesłonięta tablicami informacyjnymi, uszkodzona w wyniku montażu domofonu

WKŁADKA DO KARTY EWIDENCYJNEJ**ZAŁĄCZNIK NR****12**

1. Miejscowość

Warszawa

2. Obiekt

Blok mieszkalny D-2, ul. Kredytowa 8

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

Fotografie współczesne

II. 63 Elewacja od strony zachodniej

II. 65-66 Detal opracowania – oryginalne cegły klinkierowe w strefie cokołowej

II. 64 Elewacja północne (ściana szczytowa) z wtórnym otworem okiennym

II. 67 Widok na ścianę szczytową i elewację północną od strony garaży

II. 68 Elewacja od strony podwórka, ściana północna

II. 69 Fragment ściany szczytowej elewacji wschodniej

II. 70-73 Elewacja od strony podwórka, ściana północna i wschodnia

WKŁADKA DO KARTY EWIDENCYJNEJ**ZAŁĄCZNIK NR****13**

1. Miejscowość

Warszawa

2. Obiekt

Blok mieszkalny D-2, ul. Kredytowa 8

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

Fotografie współczesne

II. 82-83 Klatka schodowa, fragment schodów i balustrady

II. 84 Podest klatki schodowej

II. 85 Ostatnia kondygnacja z wejściem na dach

II. 86 Drzwi do lokalu mieszkalnego

II. 87 Drzwi do dawnego zsypu

II. 88 Posadzka z lastriko

II. 89 Zejście do piwnicy

II. 90 Korytarz piwniczny

II. 91 Posadzka z tzw. gorsecików w lokalu użytkowym (kantor)